

ጸረ-ኢንፍሉዌንዛ ክታቦት

1(2)

ሓበሬታ ነፍሱ-ጻራት

ከም ነፍሱ-ጻር መጠን ጽኑዕ ሕማም ኢንፍሉዌንዛ ኪሕዘኪ ዝያዳ ሓደጋ ኣሎ። ስለዚ፡ ድሕሪ መበል 16 ሰሙን ጥንስኺ ጸረ-ኢንፍሉዌንዛ ክታቦት ክትክተቢ ይግባእ። ክታቦት ንጥንሲ ወይ ንዕቤት ዕሽል ኣይጸሉን'ዩ።

ኢንፍሉዌንዛ ንነፍሱ-ጻራት ሓደገኛ'ዩ

እተን ዝበዝሐ ኣብ እዋን ጥንሲን ኢንፍሉዌንዛ ኪሕዘን ነፍሱ-ጻራት ኣዝዮን'ኪ እንተ ዘይሓመማ፡ ብጽኑዕ ኪሓመማ ወይ ኪሞታ ዘሎ ሓደጋ፡ ምስ ካልኣት ጥዑያት ሰባት ኣወዳዲርካ፡ ዝይድ ይብል።

ነፍሱ-ጻራት ኪኸተባ ይግባእ

ትካል ህዝባዊ ጥዕና (Folkhälsomyndigheten) ነፍሱ-ጻራት ጸረ-ኢንፍሉዌንዛ ክታቦት ኣብ ወርሓት ጥቅምቲ-ጥሪ ኪኸተባ ምኽሩ ይህብ። ክታቦት ድሕሪ መበል 16 ሰሙን ጥንሲ ኪውሰድ'ዩ ኪምረጽ፤ ምኽንያቱ፡ ጽኑዕ ሕማም ኢንፍሉዌንዛ ኣብ ዳሕረዋይ እዋን ጥንሲ ኪኸሰት ዘሎ ሓደጋ ይዛይድ።

ንጽኑዕ ሕማም ኢንፍሉዌንዛ ከቃልዓኪ ኪኸእል ካልእ ዚርቋሕ ሓደጋ እንተሎ ግን ቅድም ኢልኪ ክትክተቢ ንመክር። ከም ረጃሕታት ሓደጋ ኪቑጸሩ ከም ሕዳር ሕማም ሳንቡእ፡ ሕማም ሸኮር ወይ ሕሉፍ ምኽሳዕ (ርጉዲ) ዝኣመሰሉ ኪኾኑ ይኸእሉ። እዚ ክታቦት ኣብ እዋን ጥንሲ ክትወስዱ ዘተኣማምን'ዩ።

ክታቦት ኣብ ዕሽል ጽልዋ ኣይገብርን'ዩ

ዘይተወልደ ዕሽል (ድቂ) ብኸታቦት ኣይጽሎን'ዩ። ሓያለ መጽናዕትታት ምርምር ከም ዘብርህዎ፡ ኣብ ዝተኸትባ ነፍሱ-ጻራትን ዘይተኸትባ ነፍሱ-ጻራትን ዚረኣ ዕቤት ዕሽል ምንም ፍልልይ የብሉን።

ክታቦት ንናጽላ ቈልዓ'ውን ካብ ሕማም ይከላኸል

እንተ ተኸቲብኪ፡ እቲ እትወስድዮ ክታቦት፡ ኣብተን ሓደጋ ኣዋርሕ ድሕሪ ወሊድ ዘሎ ወቕቲ ንዕሽልኪ'ውን ብመጠኑ ካብ ኢንፍሉዌንዛ ይከላኸለሉ'ዩ። ናይዚ ምኽንያት ከኣ እቶም ኣብ ነብስኺ ዚፍጠሩ ጸረ-ኣካላት (antikroppar) ኣብ እዋን ጥንሲ ናብ ድቕኺ ስለ ዚመሓለፉ'ዩ። ብተወሳኺ ኢንፍሉዌንዛ ሓሚምኪ ናብ ዕሽልኪ ከተመሓለፈ ዘሎ ሓደጋ ይንኪ።

ጉድናዊ ሳዕቤኑ ፈኩስ'ዩ

ክታቦት ኢንፍሉዌንዛ ጉድናዊ ሳዕቤን ኣሎዎ፤ ግን ካብቲ እትቃልጾ ጉድናዊ ሳዕቤን ተኸቲብካ እትረኽቦ ረብሓ ይምዝን። እቶም ኪኸሰቱ ልሙዳት ጉድናውያን ሳዕቤናት ፈኩስቲ'ዮም ቀልጢፎም ከኣ ይሓድጉ (ኪስዕብ ዓምዲ ተመልከቲ)።

ከብቲ ክታቦት ኢንፍሉዌንዛ ኣይለግበኩን'ዩ። ኣብ መንጎ ወቕታዊ ክታቦት ኢንፍሉዌንዛን ሕማም ድቃስን (narkolepsi) ምንም ምትእስሳር የለን።

ልሙዳት ጉድናውያን ሳዕቤናት፡- (እንተ ወሓደ 1 ካብ 100 ዝተኸተቡ)፡ ኣብቲ መርፍእ ዚውጋእ ክፍሊ ኣካል፡ ቊሩብ ዘቐንዙ ቅይሕ ዝበለ ሕቡጥ፡ ረስኒ፡ ምቕራር፡ ረሃጽ፡ ቃንዛ ጭዋዳን መዓጽፎን።

ዘይልሙዳት ወይ ብዙሕ ዘየጋጥሙ ጉድናውያን ሳዕቤናት፡- ኣለርጂ (ቊጠዐ ኣካል) ፡ ሰሓ፡ ሽፍታ ወይከኣ ቃንዛ መትኒ።

ኩሉ ሰብ ኣይክተብን

ኣብቲ ክታቦት ውሑድ መጠን ፕሮቲን እንቋቑሖ ኪህሉ ይኸእል'ዩ፤ ምክንያቱ ዚበዝሑ ክታቦታት ኢንፍሉዌንዛ፡ ኣብ እንቋቑሖ ደርሆ ዝፈረዩ ሻይረሳት ኢንፍሉዌንዛ ብምጥቃም'ዮም ዚዳለዉ። ሓያል ዝኾነ ኣለርጂ እንቋቑሖ እንተሎኪ ምስ ሓኪም ርክብ ግበሪ። ካልእ ኣብቲ ክታቦት ዚርከብ ባእታ ኣለርጂ (ቊጠዐ ኣካል) ከም ዝገበረልኪ ትፈልጢ እንተ ኾይንኪ ወይ ቅድሚ ሽዑ ዝወሰድኩ ክታቦት፡ ኣለርጂ ፈጢሩልኪ እንተ ኔሩ'ውን ሓብሪ።

ክታቦት ንሓደ ወቕቲ ይጸንሕ

ውጽኢት ክታቦት ኢንፍሉዌንዛ ካብ 6 ክሳብ 9 ኣዋርሕ ይጸንሕ፤ ማለት ነቲ ናይቲ ወቕቲ ኢንፍሉዌንዛ ኣኸሊ'ዩ። እዚ ክታቦት ካብ ሰለስተ ዓይነታት ኢንፍሉዌንዛ ይከለኸል። እዞም ዓይነታት ኢንፍሉዌንዛ ጸጸኒሖም ይቀያየሩ፤ ስሕት ኢሎም ከኣ ሓደስቲ ሻይረሳት ይቀለቑሉ። ምእንትዚ፡ እቲ ዚወሃብ ክታቦት ኣብ ወወቕቱ ይቐየር።

ነፍሰ-ጸራት ኢንፍሉዌንዛ ኪሕዘን ከሎ ናብ ሕክምና ይኸዳ

ነፍሰ-ጸራት፡ ብፍላይ ኣብ ዳሕረዋይ እዋን ጥንሰን ጽኑዕ ሕማም ኢንፍሉዌንዛ ኪሕዘን ከም ዚኸእል ኪፈልጥ ኣገዳሲ'ዩ። ኢንፍሉዌንዛ ከም ዝተሕዘኪ ትጥርጥሪ እንተ ኾይንኪ፡ ዋላ'ኳ ብጽኑዕ እንተ ዘይሓመምኪ፡ ዘለኹሩ ናይ ጥንሲ ሰሙን ብዘየገድስ፡ ከይወዓልኪ ከይሓደርኪ ምስ ኣገልግሎት ሕክምና ርክብ ግበሪ። ንኣብነት፡ እዋን ከይሓለፈ ከሎ፡ ብዝበለጸ ኪሕግዝ ዚኸእል ጸረ-ሻይረስ መድሃኒት ከድልዩኪ ይኸእል'ዩ።

ኣብዚ ዚስዕብ ተወሳኺ ሓበሬታ ምንባብ ይከኣል፡-

ንክታቦት ጸረ-ኢንፍሉዌንዛ ዚምልከቱ ጭብጥታት ኣብ 1177 ሸርድጋይደን (Vårdguiden)፡ www.1177.se/Fakta-och-rad/Behandlingar/Vaccinationmot-influensa/

ንኢንፍሉዌንዛን ጥንሰን ዚምከቱ ጭብጥታት ኣብ መርበብ ኢንተርነት "ኢንፍፕረግ" (Infpreg)፡ www.medscinet.se/infpreg/publicInfoMore.aspx?topic=31

ንጉድናውያን ሳዕቤናት ዚምልከቱ ጭብጥታት ኣብ መርበብ ኢንተርነት ወኪል መድሃኒት ሸወደን፡ www.lakemedelsverket.se/malgrupp/Allmanhet/Attanvanda-lakemedel/Biverkningar/